

JUSTIITSMINISTEERIUM

Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie 22.02.2024

Meie 19.03.2024

nr 1.1-10.1/936-1,
RAM/24-0182/-1K
nr 8-2/1984

Ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamine

Austatud minister

Rahandusministeerium on saatnud Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (*eelnõu*). Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

1. Üks eelnõuga kavandatud muudatusi on avalikustada ettevõtluskonto andmed. Seletuskirjas on selle kohta märgitud, et kuna ettevõtluskontole kantakse üksnes ettevõtlustulu, siis ei ole tegemist tundlike isikuandmetega ja nende avalikuks tegemisele ei kohaldu erireeglid.

Justiitsministeeriumil on selle väitega raske nõustuda. Märgime, et isikuandmete töötlemise reeglid kehtivad kõigile isikuandmetele, mitte ainult tundlikele andmetele (eelduslikult on silmas peetud eriliiki isikuandmeid). Mõõname, et ettevõtluskonto andmed ei ole eriliiki isikuandmed isikuandmete kaitse üldmääruse mõttes (Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2016/679), kuid need kuuluvad ilmselgelt n.ö tavaliste isikuandmete hulka, sest on seotud tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga.

Viidatud seletuskirja väitest jääb mulje, justkui võiks kõiki n.ö tavalisi isikuandmeid avalikuks teha ja üldsusele suunata. Nii see siiski ei ole. Selgitame, et igasugune isikuandmete töötlemine kujutab endast põhiõiguste riivet, antud juhul eelkõige põhiseaduse (PS) § 26 sätestatud eraelu puutumatuse riivet. Põhiõiguse kaitseala riive on ainult siis põhiseadusega kooskõlas, kui see vastab lisaks formaalsetele nõuetele ka põhiseadusest tulenevatele materiaalsele nõuetele. Materiaalseks põhiseadusele vastavuseks peab põhiõiguse kaitseala riivel olema legitiimne eesmärk ning riive peab olema proportsionaalne. PS § 11 kohaselt peab iga põhiõiguse riive olema vajalik ega tohi moonutada piiratava õiguse olemust, seega sätestab PS põhiseaduslikult proportsionaalsuse ehk võrdelisuse põhimõtte, mille kohaselt peab iga põhiõiguse riive olema kohane ehk sobiv, vajalik ja proportsionaalne kitsamas tähenduses.

Eeltoodust tulenevalt vajab seletuskiri täiendamist. Palume lisada seletuskirja ettevõtluskonto andmete avalikustamise põhiseaduspärasuse analüüs. Selles palume selgitada, kas leiduks ka alternatiive, mis oleks isiku põhiõigusi vähem riivav ja eesmärgi saavutamiseks sama efektiivne; kas vajadus saavutada eesmärk on kaalukam kui isiku põhiõiguste riive; kas riive põhjused kaaluvad üles riivatud põhiõiguse. Seletuskiri peab andma kindluse, et nimetatud isikuandmete avalikuks tegemine ja üldsusele suunamine on vältimatult vajalik. Samuti palume täiendada seletuskirja 6. osa, tuues seal välja isikuandmete avaldamisest tuleneva mõju.

2. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.

3. Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiitsministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kalle Laanet
justiitsminister

Lisad:

1. Eelnõu fail Justiitsministeeriumi märkustega
2. Seletuskirja fail Justiitsministeeriumi märkustega

Katariina Kärsten 54440407
Katariina.Karsten@just.ee
Joel Kook
Kristel Niidas